

Sudan vágyai

A csehországi Dvůr Královéba ezerkilencszázhetven körül hat szélesszájú rinocéroszt hoztak Szudánból, állatkerti lakhelyükre. Tíz évvel korábban Afrikában kétezernél több példányuk élt. Itt éldegéltek, fogságban, hatan. A többieket Közép-Afrikában nyolcvan és kilencvennyolc között az utolsó példányig levadászták.

A csehek hálás vendéglátók voltak. Az orrszarvúak neve megmaradt. Saut, a hím és Nesari, a nőtény Shambéban, Szudánban született, még hetvenkettő szeptemberében (Kimúltak: kétezerhat, kétezertizenny). Nasi, a nőtény már Dvůr Královéban, hetvenhét koránovemberében (kimúlása éve kettőezernyolc volt).

A faj tehát a legelső időkben, Csehországban fejlődésnek indult. De nemsoká valami közbejött. A fogva tartott állatok között lankadt a nemző- s foganási kedv.

A labemi állatkert reagált, s kétezerkilenc decemberében, négy északi szélesszájú rinocéroszt (két nőtényt és két hímet) küldött vissza az Ol' Pejeta vadrezervárumba. A fajnak ekkor hét példánya volt.

Az Ol' Pejeta Laikipia megyében harminchatezer hektárnyi föld. Az Egyenlítőn, a Nanyukitól nyugatra, az Aberdare s a Kenya hegy között, elefántok vonulási útján szarvasmarha-tenyésztő telepből lett később a szélesszájúak

szinte legutolsó menedéke. Ide tértek vissza azok négyen, mikor csak hetükből állt a faj.

Jöttek, hogy a föld, a fű, a nap, a régvolt otthon tehénrúgta álma kedvet hozzon annak, ki maradt.

A vadak ott mind szabadon mozognak, kivéve az orrszarvúakat. A térdig érő tuskókkal határolt területen legbelül maradvá, fegyverekkel őrizve talán az életük még meghosszabbodik. Szarvaiktól így is megfosztatnak. Így csillapítják a szarv-vadász jól fizetett orvlövészek kedvét. Sudan és Suni, a hímek, Fatu és Najin, nőtények, egész napos megfigyelés mellett élvezhették szabadságukat.

Mégis. Tettek kísérleteket. Suni (nyolcvanas hím rinocérosz) minden igyekezete ellenére Najin nem fogamzott a napsütötte kenyai betontömb ég alatt. Próbálkoztak fajkeresztezéssel: Északiakat a Déliekkel. Hogy el ne múljon nyom nélkül a faj. Sikerről nincs hír. Suni végül kimúlt.

Dvůr Královéból Nabire, a nőtény (született nyolcvanhárom novemberében) nem utazott egykor a többiekkel. A szabadban már életképtelen, ám a méhe fogamzásra kész. Az in vitro fertilizációval fél évig próbálkoztak gondozói.

A többiek a San Diego Zoo Safari Park lakói voltak. Két nőtény és a hím.
A hetvennégyes Nola Csehországból már terméketlen volt, hogy érkezett.
Nadi, újabb nőtény a csehektől, kétezerhét májusában múlt ki.
Angalifu, a hetvennégyes hím kilencvenben érkezett Khartoumból.
Kimúlt tizennégy decemberében.
Az ő spermájával próbálták addig fogamzásra bírni Nabirét.
Nem jártak sikerrel.
Egy hím maradt: Sudan.
Sudan Nabire apja.

A négy nőtényből kettő vele él.
Mi, gondozók, örök és orvvadászok, természetvédők, a hírre várók
vágyunk boldog végkifejletet,

furcsállva, hogy hiába a nap,
hiába a fű, fák, nagyvadak,
Sudannak nincsen kedve nemzeni.

Enteriőr CaffArt kiállítás - Városi Hangverseny- és Kiállítóterem

